

**Självständig, delaktig och trygg vid
intellektuell funktionsnedsättning**

ABILIA

Om Abilia

Abilia verkar för ett socialt hållbart och inkluderande samhälle där personer med särskilda behov känner trygghet, självständighet och delaktighet.

Vi brinner för att skapa förutsättningar för alla att leva ett rikare liv. Vi arbetar för FN:s globala hållbarhetsmål då våra hjälpmedel anpassas till individen, skapar ett ändrat beteende och ger bestående effekt för individ, kund och samhälle.

Med över 50 års erfarenhet och med stöd av forskningsresultat vet vi att våra hjälpmedel gör skillnad. Tidiga insatser är en viktig nyckel för att förbättra utbildningsnivåer, inkludering i samhället och livslång hälsa.

Hjälpmedel för kognitivt stöd, omgivningskontroll och epilepsilarm

Att få tillgång till hjälpmedel kan göra individen självständig, delaktig och trygg. Abilias kognitions hjälpmedel är utformade för att stödja personer med kognitiva utmaningar för att de själva eller med hjälp av andra ska kunna planera och strukturera vardagen. Studier visar att om man förser användarna med kognitions hjälpmedel så ökar deras möjlighet till aktivitetsutförande och högre livskvalitet.

Tid blir mer konkret genom att visualiseras som en mängd och kan göra att användaren får en bättre känsla och förståelse för tid. Användaren kan få en ökad förutsägbarhet och kontroll över sin dag. Det blir lättare att planera för aktiviteter och att utföra dem självständigt. Användaren får också stöd för att minnas aktiviteter, både de som varit och de som ska ske. Det kan bli lättare att kommunicera kring händelser.

Omgivningskontroll underlättar för individer med kognitiva eller motoriska funktionsnedsättningar att styra funktioner i sin omgivning. Det kan till exempel vara att öppna eller stänga dörrar, styra lampor, sängfunktioner och att styra sin TV. Studier visar att Abilias hjälpmedel ger användaren en känsla av att de är mindre beroende av andra personer.

Personer med en hjärnskada som ger en fysisk och intellektuell funktionsnedsättning har också ofta epilepsi. Ett epilepsilarm kan skapa en ökad säkerhet i dagliga livet, både för användaren, anhörig och vårdgivare. Abilia har stationära och bärbara larm som larmar när en person har ett tonisk-kloniskt epileptiskt anfall med muskelkramp. Dessa kan användas dygnet runt, enbart i sängen eller när individen är hemifrån. Larm kan tas emot av anhörig eller vård- och omsorgspersonal via personsökare, mobiltelefon eller annat larmsystem. Lösningarna fungerar i alla typer av boende och vårdmiljöer.

Intellektuell funktionsnedsättning och andra tillstånd

Flera orsaker kan ligga bakom en intellektuell funktionsnedsättning. Det kan bero på kromosomavvikelse som vid Downs syndrom eller Fragilt X-syndrom. En annan orsak kan vara skador och sjukdomar i fosterstadiet eller vid förlossningen. Ibland går det inte att fastställa vad som ligger bakom.

Hjärnans funktioner är nedsatta i olika grad. Man brukar skilja på dessa grader av intellektuell funktionsnedsättning:

- Lindrig
- Medelsvår eller måttlig
- Svår
- Mycket svår

Det är också vanligt att ha intellektuell funktionsnedsättning tillsammans med andra diagnoser, som t ex autismspektrumtillstånd, adhd, epilepsi och nedsatt motorik, syn och hörsel.

Den intellektuella funktionsnedsättningen visar sig i svårigheter med att skaffa sig teoretiska kunskaper, hantera socialt samspel och att utföra praktiska sysslor. Hur detta påverkar vardagen beror på grad av intellektuell funktionsnedsättning och vilka eventuella andra diagnoser individen har.

Att ha en intellektuell funktionsnedsättning innebär att individen har svårt att tänka abstrakt, det vill säga förmåga att i tankarna göra beräkningar och tänka ut konsekvenser. Det tar längre tid att lära in och förstå saker.

Träning och möjlighet att få nya erfarenheter gör att den som har en intellektuell funktionsnedsättning kan öka både sin aktivitetsförmåga och sin delaktighet inom olika områden.

Habiliteringen kan ge stöd och träning och förskriva hjälpmedel. LSS, Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, kan ge rätt till boende och daglig verksamhet.

Kognitiva funktioner som är påverkade vid intellektuell funktionsnedsättning

Tidsförståelse:

Upplevelse av tid – subjektiva upplevelserna som sammanhänger med tidens längd och gång.

Orientering till tid – medvetenhet om tid på dagen, veckodag, datum, månad och år.

Tidsplanering – ordna händelser i kronologisk ordning, fördela tidsåtgång till händelser och aktiviteter.

ICF-kod* b1802, b1140, b1642

Minne:

Korttidsminne – temporärt och upplösbart minne på omkring trettio sekunders varaktighet från vilken information förloras om den inte befästes i långtidsminne.

Långtidsminne – långtidslagring av information från korttidsminnet. Såväl autobiografiskt som semantiska minnen.

Återkallande och bearbetning av minne – komma ihåg information som är lagrad i långtidsminnet och föra det till medvetenhet.

ICF-kod* b1440, b1441, b1442

Högre kognitiva funktioner:

Abstraktion – funktioner för att skapa allmänna idéer, kvaliteter eller karakteristika med utgångspunkt i, men skilt från konkreta realiteter, specifika föremål eller verkliga exempel.

Organisering och planering – att samordna delar till en helhet, att systematisera; att utveckla en metod för hur man ska gå tillväga eller handla.

Kognitiv flexibilitet – funktioner för att ändra strategier, skifta infallsvinkel, särskilt vid involvering i problemlösning.

Problemlösning – identifiera, analysera och integrera oförenlig eller motstridig information fram till en lösning.

ICF-kod* b1640, b1641, b1643, b1646

Språkfunktioner:

Mottagning av talat språk - tolka talade meddelanden för att förstå deras innebörd.

Mottagning av skrivet språk – tolka skrivna meddelanden för att förstå deras innebörd.

ICF-kod* b16700, b16701

Nedsatt tidsförståelse i vardagen

- Nedsatt känsla för tidsmängd och hur tiden går kan göra det svårt att förstå t ex vad som hinns med på en halvtimme, hur länge det dröjer innan något ska ske.
- Anvisningar utifrån datum, veckodag, månad och år kan vara svåra att följa.
- Att självständigt klara av att organisera händelser i en kronologisk ordning och att veta hur mycket tid som ska avsättas för en aktivitet blir en stor utmaning.

Hur nedsatt minne påverkar individen

- Att bara kunna hålla några enstaka enheter aktiva i korttidsminnet påverkar förmågan att lära sig nya saker och att utföra aktiviteter självständigt.
- Att ha nedsatt kapacitet att långtidslagra minnen gör det svårt att komma ihåg inplanerade aktiviteter och saker som har skett.
- Svårigheter att plocka fram minnen, både om vad som ska hända och vad som har hänt gör att livet handlar mycket om här och nu och ger en minskad förutsägbarhet i vardagen.

Nedsättning av högre kognitiva funktioner berör alla dagliga aktiviteter

- Det kan bli en stor utmaning att tänka ut, planera och utföra en aktivitet självständigt. Förändringar och att ändra strategi när något oväntat uppstår kan också vara ett problem vid vissa aktiviteter.
- Förståelse för pengars värde och tid framställd på en klocka med urtavla är exempel på sådant som är svårt att förstå då detta är abstrakta begrepp.
- Att tillägna sig kunskap, att organisera och använda kunskapen i uppgifter som kräver mental aktivitet är utmanande. Att identifiera, analysera och lösa en uppgift blir svårt vid en nedsatt förmåga att se helheter och systematisera.

Nedsatta språkfunktioner påverkar allt samspel

- Ofta är det svårt att tolka och uttrycka sig i tal och skrift.
- Att få ett bildstöd som komplement till nedskrivna aktiviteter och symboler och foton på personal och anhöriga, är ofta viktigt för att både förstå och att göra sig förstådd. Detta kan i sin tur leda till ökad delaktighet.

En vardag med kognitivt stöd ger förutsägbarhet och självständighet

Kvartursprincipen visar tid som mängd

Kvartursprincipen är basen i Abilias tidshjälpmedel. Tid är abstrakt och många gånger svårt att hantera. Tidsuppfattning bygger på att individen har en känsla för tidens gång, kan orientera sig i tid och kan planera sin tid.

- kvartursprincipen visar tiden som en mängd
- alla kan följa med i vad som är mer och mindre, och att när en prick "försvinner" blir det mindre
- begreppet "prick" kan användas i dagligt tal
- man behöver inte kunna tidsbegrepp som timmar och minuter
- tack vare begripliga begrepp kan många bygga upp sin tidsuppfattning

Tidpelaren räknar ned tiden till en händelse med fasta, räkningsbara steg.

Prickarna slocknar uppifrån och ned:

1 prick = 15 minuter = "1 kvart"

Mer än 8 prickar = "lång tid"

Mycket eller lite saft

Mycket eller lite tid

Produkter för kognitivt stöd

Abilias kognitions hjälpmedel är designade för att stödja personer med kognitiva utmaningar att planera och strukturera sin vardag, vilket kan öka aktivitetsförmåga och livskvalitet. Genom att visualisera tid på ett konkret sätt får användaren bättre förståelse och kontroll över sin dag. Det underlättar planering och utförande av aktiviteter samt stödjer minnet av både tidigare och kommande händelser och kan bidra till att kommunikationen blir enklare.

MEMO Timer

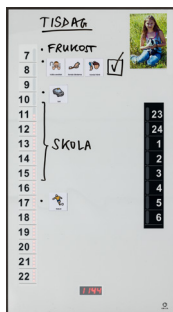

MEMO Timer

MEMO Timer är en robust timer som visualiserar tid som mängd.

Produkten kan stödja användaren:

- till ökad känsla för tid
- att vänta på något
- att känna sig lugnare och ha kontroll
- att inte behöva fråga om aktiviteter som "snart" ska hända
- att minska sitt beroende av andra

MEMO Dayboard

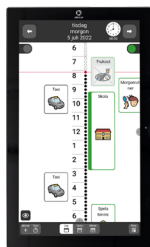

MEMO Dayboard

MEMO Dayboard är en planeringstavla för den som behöver en visuell översikt över dagen i relation till tidens gång.

Produkten kan stödja användaren:

- att få en bättre förståelse och känsla för tid
- att få en förutsägbarhet i vad som ska hända och när
- att förstå och kommunicera om händelser
- att utföra aktiviteter mer självständigt
- att minska sitt beroende av påminnelser av t ex föräldrar
- att känna lugn och ha kontroll

MEMOplanner

MEMOplanner är ett digitalt tids- och planeringsstöd som också går att administrera på distans via det webbaserade verktyget myAbilia. Med produkten följer en app för att användaren ska kunna ha med sig sitt stöd i sin mobiltelefon.

Produkten kan stödja användaren i att:

- få en bättre förståelse och känsla för tid
- att förstå och kommunicera om händelser
- vara delaktig i aktiviteter
- att påbörja aktiviteter i tid
- att utföra aktiviteter mer självständigt
- att minska sitt beroende av påminnelser av t ex föräldrar
- känna lugn och ha kontroll

MEMOplanner

Handi One

Handi One är en digital kalender avsedd för personer som behöver särskilt stöd kring tid och planering, men även grafisk tydlighet. Handi One kan anpassas i hög grad efter användarens behov och förmåga. Man kan använda egna bilder eller de som ingår i Handi. Det går att välja ut vilka funktioner som användaren ska ha tillgång till.

Produkten kan stödja användaren i att:

- få en bättre förståelse och känsla för tid
- att förstå och kommunicera om händelser
- vara delaktig i aktiviteter
- att påbörja aktiviteter i tid
- att utföra aktiviteter mer självständigt
- att minska sitt beroende av påminnelser av t ex föräldrar
- känna lugn och ha kontroll

Handi One

HandiKalender

HandiKalender är en hjälpmedelsapp som användaren har i sin egen mobil. Via det webbaserade verktyget myAbilia kan stödpersoner administrera kalendern på distans.

Produkten stödjer användaren att:

- få en bättre känsla för tid
- skapa rutiner och struktur i vardagen
- bli mer delaktig i aktiviteter
- förstå och att kommunicera om händelser
- som vuxen klara av personlig vård och boendeaktiviteter
- som barn förbereda sig för ett självständigt liv i framtiden

HandiKalender

Produkter för omgivningskontroll

Omgivningskontroll gör det möjligt för individer med kognitiva eller motoriska funktionsnedsättningar att styra funktioner i sin omgivning. Det kan till exempel vara att öppna eller stänga dörrar, styra lampor, sängfunktioner och att styra sin TV eller musikanläggning. Produktområdet möjliggör för en användare att känna sig mer självständig.

GEWA Maxi

GEWA Maxi

GEWA Maxi är en stor och robust fjärrkontroll. Den kan programmeras mot valfri IR-styrd utrustning och reläbox med t ex lampa. Nedsänkta stora knappar med bildstöd gör det enklare att styra rätt funktion.

Big Jack

Big Jack

Big Jack är en fjärrkontroll där stora färgglada manöverkontakter kan pluggas in. Fjärrkontrollen kan underlätta att göra val och att styra enstaka funktioner. Fjärrkontrollen kan styra IR-styrda funktioner och reläbox med t ex lampa.

Control 18

Control 18

Control 18 är en fjärrkontroll med raster och överlägg. Bildstöd och nedsänkta knappar kan öka förståelsen för vad som ska styras. Fjärrkontrollen kan styra IR-styrda funktioner och reläbox med t ex lampa.

Andromeda Socket

Andromeda Socket

Andromeda Socket är en reläbox där strömmen fjärrstyrs med valfri fjärrkontroll, eller med en stor manöverkontakt. I uttaget på reläboxen kan t ex en lampa, en fläkt eller annan valfri elprodukt pluggas i.

Epilepsilarm

Ett epilepsilarm kan skapa en ökad säkerhet i dagliga livet, både för användaren, anhörig och vårdgivare. Abilia har stationära och bärbara larm som detekterar epileptiska anfall. Dessa kan användas dygnet runt, enbart i sängen eller när individen är hemifrån. Larmet kan uppmärksamma anhöriga eller personal som är i närheten, för ökad trygghet och möjlighet till omvårdnad.

Emfit epilepsilarm

Emfit epilepsilarm

Emfit epilepsilarm är ett sänglarm som registrerar och larmar när en person har ett tonisk-kloniskt epileptiskt anfall med muskelkramper. Det kan dessutom registrera och larma om användaren lämnar sängen.

EPI Safe

EPI Safe

EpiSafe är ett inomhuslarm som registrerar och larmar när en person har ett tonisk/kloniskt epileptiskt anfall med muskelkramper. Sensorn bärs runt handleden och kan användas både i säng och vid uppegående.

EPI Mobile

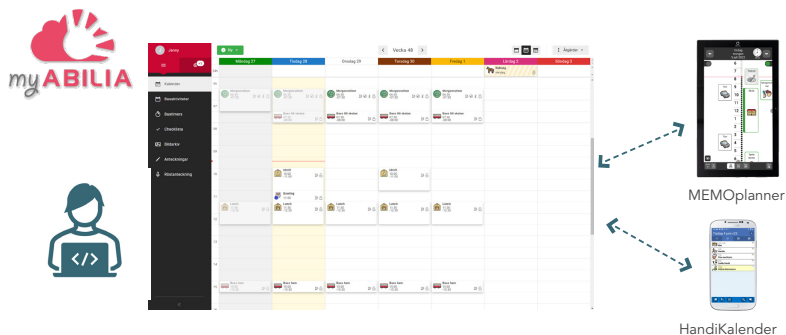
EPI Mobile

EpiMobile registrerar och larmar när en person har ett tonisk/kloniskt epileptiskt anfall med muskelkramper. Larmet kan användas både inom- och utomhus.

Sensorn bärs runt handleden och kommunicerar med EpiMobile-applikationen på den medföljande mobiltelefonen. Vid larm skickar applikationen detta vidare till de personer som lagts in som mottagare.

myAbilia – effektivt och individinriktat

myAbilia är ett webbaserat verktyg för att stötta individer som använder något av de kognitiva stöden MEMOplaner, Handi One eller HandiKalender. Med myAbilia kan anhöriga, omsorgsgivare och skolpersonal m fl på distans administrera individens kognitiva stöd. Stödpersoner kan lägga in aktiviteter och påminnelser, hantera bildarkiv, checklistor mm via myAbilia och all information synkas till individens kognitiva stöd.

myAbilia med gruppfunktionalitet – för verksamheter

För verksamheter så som gruppboende och daglig verksamhet finns tilläggstjänsten myAbilia med gruppfunktionalitet. Denna tjänst möjliggör ett effektivt sätt att stötta individer i förutsägbarhet, delaktighet och självständighet. Personal kan stötta flera individer med kalenderadministration och bjuda in till gruppsaktiviteter.

Användarvänliga och säkra produkter

Abilias produkter är utvecklade för en specifik målgrupp och för specifikt ändamål.

Produkterna:

- bygger på forskning och klinisk evidens
- kompenserar för funktionsnedsättning på ett säkert sätt
- tar hänsyn till risker som kan uppstå vid användning
- återkoppling kring användning och ständiga förbättringar ger ökad trygghet för användaren

Abilias produkter är medicintekniska, klass I, och är CE-märkta i enlighet med den europeiska förordningen 2017 / 745 - MDR.

Abilia är certifierat enligt ISO 13485 – trygghet för kund och användare

Abilia är som medicintekniskt företag certifierat enligt internationella standarden ISO 13485. Detta innebär att Abilia har ett kvalitetsledningssystem i enlighet med gällande regulatoriska krav.

**Rätt hjälpmedel i rätt tid
kan göra verklig skillnad**

Ver. 2025.12.10